

Tři v jednom

Proč tři v jednom? I když jde dnes o tři různá plemena s vlastními standardy, mohou se tato jednotlivá plemena křížit mezi sebou a pak je možné, že se v jednom vrhu objeví všechny tři varianty – **bruselský grifonek**, **belgický grifonek** i **brabantík**. O překvapení tedy není nikdy nouze. Až kolem třetího až čtvrtého týdne se dá rozpoznat, o které plemeno se jedná.

Bruselský grifonek.

Belgický grifonek.

Brabantík.

Trocha historie

Okouzující malý bruselský grifonek s nejistým původem pochází z uliček města Bruselu v Belgii.

Většina zdrojů se shoduje na tom, že byl bruselský grifonek vyšlechtěn v Belgii z malých hrubosrstých pejsků chovaných ve stájích na chytání myši. Odsud tedy jméno Griffons d'Ecurie (drátosrstí stájoví psi). Ačkoli neexistuje žádný seznam všech plemen, která byla vykřížena, aby vznikl grifonek v té podobě, v jaké ho známe dnes, přesto nikdo nepochybuje o tom, že se základem chovu stali opičí pinč, malí angličtí španělé a mops. Vliv opičího pinče je vidět v celkové velikosti a drátovité textuře srsti. Krátkosrstá varieta bruselského grifonka (brabantík) je přímým výsledkem přikřížení mopse. Malý španěl přispěl svými velkými výraznými očima, klenutým čelem, nahoru zahnutou spodní čelistí a čenichem, tmavě červenou barvu přinesl rubý zbarvený King Charles španěl a barvu černou s pálením kavalír King Charles.

Ať už se plemeni dříve říkalo jakkoli, od roku 1880 je v Belgii známo jako Griffons Bruxellois – bruselský grifonek. V roce 1883 sepsali belgičtí chovatelé standard a ustanovili obvyklé třídy pro výstavy. Před tím bylo plemeno řazeno mezi křížence nazývané hrubo – a dlouhosrstí teriéři. V roce 1889 byl v Bruselu založen Klub bruselského grifon-

ka. Zhruba tou dobou byli krátkosrstí psi přerazeni do zvláštní variety pod jménem Griffon Brabancon – brabantík. Ke konci 90. let 19. století se plemeno celkem úspěšně

bylo významně seznámení s chovatelskou stanicí pana den Ottera a Hanse Bleekera vd. Platte Belskes. Odtud přišel červený brabantík Grolleke, který významně ovlivnil chov

svou krásnou červenou barvou. František Pěnička pak dovezl další fenečku Valiseke. Úspěšně do chovu zasáhl i další brabantík, kterého přivezla paní Valerie Petrová, Napoleon Leo Belgicus z chovatelské stanice, jež je pokračovatelkou vd. Platte Belskes.

Zleva: brabantík, york, 3x belgický grifonek a brabantík.

Jak jsme se seznámili

Když jsem poprvé viděla film Lepší už to nebude, věděla jsem, že tohoto pejska musím mít. Podle Atlasu psů jsem zjistila, o jaké plemeno se jedná.

Když jsme se s manželem a dětmi odstěhovali na vesnici a kolem mě prošel bruselský grifonek, nevěřila jsem vlastním očím. Od majitelky jsem si vzala kontakt na chovatelku, a když jsem manželovi ukázala, do jakého psa jsem se zamilovala, nechtěl o něm ani slyšet. Rok jsem prosila a přesvědčovala, až manžel podlehl mým prosbám a jel si se mnou pro vytoženou fenku Sissi, která se stala zakladatelkou našeho chovu grifonků. Když manžel viděl grifonky naživo, pronesl památnou větu: „No, na tohle se budu muset dívat každé ráno?“ Dnes je miluje nade vše a mají v něm statečného obhájce, pokud mají průšvih.

Sissi naprosto obrátila náš život. Skvělá fenka s výbornou povahou a výborným exte-

rozvíjelo díky tomu, že je ve větším množství chovali belgická královna a flanderský vévoda.

Po roce 1890 byli bruselský grifonek a brabantík představeni Anglii a roku 1898 byli zapsáni do Anglické plemenné knihy. Byly vytvořeny anglické kluby na podporu rozvoje tohoto nového plemene.

Chov v Česku

Po druhé světové válce mizí krysařici, opičí pinče i grifonci. Jejich úspěšný návrat začíná až v osmdesátých letech dovozem prvé bruselské fenky Debby von Lustigen Kleeblatt, kterou přivezl František Pěnička z Německa. Pro úspěšný chov by to samozřejmě nestačilo, a tak pro celý český chov

Bruselský grifonek.

riérem, proto jsme se rozhodli pro výstavní kariéru. Sissi se líbila, ale výstavy ji moc nebavily, získala titul Junior šampion ČR a po úspěšné bonitaci jsme se rozhodli pro chov. Z prvního vrhu jsme si nechali belgickou fenku Ay-schu a s ní jsme na výstavy úspěšně jezdili. Tím jsme definitivně propadli grifonkům a výstavám.

No a protože nám chyběl brabantík a táta pro naše budoucí mimina, rozhodli jsme se pro pejska brabantíka se zajímavým rodokmenem z Francie – Coomcooom des Patibullies. Je pro nás velkým přínosem, a i když ho výstavy příliš nebavily, na Světové výstavě v Bratislavě 2009 se umístil na krásném druhém místě a na Evropské výstavě v Budapešti 2008 byl také druhý.

Výstavy musí bavit jak nás, tak naše pejsky. Importovali jsme psa z Ruska – Fandorina Petit Belgique, kterého výstavy baví a má několik výstavních ocenění.

Snažíme se o kvalitní chov, o změnu krve, klademe důraz především na zdraví našich potomků, pěkný exteriér, štěňátka vyrůstají s námi doma, jsou socializovaná, zvyklá na děti i psy. Celý náš život jsme grifonkům podřídili a oni nám to vracejí svou neutuchající láskou.

S majiteli jsme v kontaktu, pokud chtějí, a zde se svolením majitelů grifonků posílám maily, které velmi pěkně popisují soužití s těmito psy:

Dobrý den, tady je Nicolas (Nicolas Cage Černý onyx),

zdravím Vás po dvou dnech z Berouna. Moji noví majitelé jsou docela dobří, už jsem si je stihl omotat kolem prstu. Zkoušeli na mě leccos, ale já jsem se nedal. Tak například, že prý budu spát v kleci. Pche, hned jak mě tam zavřeli, jsem začal dělat takový rachot, že moje nová panička dostala strach, že by nás prý mohli vystěhovat. Takže samo-

zřejmě hned otevřela a já spokojeně napochodoval do postele. Tam mi tedy z donucení dali deku, já jsem se tam uvelebil a hned usnul. Páni, já byl tak unavený. Hned jak mě odvezli od Vás, jsem zažíval nové a nové věci. Tak např. jsem jel docela dlouho autem. Panička sice nejprve chtěla dodržet předsevzetí, že bude sedět vepředu a já sám vzadu, ale začal jsem tak hrozně brečet (a nejsem na to nijak pyšný), že si po chvíli přesešla ke mně dozadu. Jela tam se mnou celou cestu až do nového domova

a já spokojeně koukal z okna. Pak jsem si ale řekl, že jsem přece chlap, a od té doby jezdím vzadu v autě sám a jsem docela spokojený. Je to takový příjemně uspávací, takže jen co dostanu kšíry, tak se vzadu uveleším

Belgický grifonek.

a většinou celou cestu prospím. Hned včera mě vzal páníček na pracovní schůzku. Tam jsem byl samozřejmě středem pozornosti, jak jsem měl v úmyslu. Všichni jen potvrzovali, co už dávno vím, že jsem krásný a úžasný pejsek. Po chvíli mě ty ódy na mou osobnost začaly unavovat a jako poslušný hafan jsem se uvelebil pánovi pod židli a zbytek schůzky jen pozoroval cvrkot. Chtěl jsem být hodný, aby pán věděl, že mě může s sebou všude vzít a že s tím nebude problém. Jen na mě zase zkoušel, že prý mě vezme do přenosné tašky, no chápete to? Začal jsem sebou mrskat a všelijak dávat najevo, že v žádné tašce se nosit nenechám – nejsem přeci žádná slečinka. Takže po chvíli to páníček vzdal a šel se mnou jen v ruce a pak na vodítku.

V novém domově mám spoustu hraček a taky nový pelíšek. Lepší je samozřejmě ležet na gauči nebo v křesle, hlavně blízko paničky, tu jsem si moc oblíbil. Dneska ráno jsem dělal trochu fóry, když mi dali snídani, aby si nemysleli, že udělám všechno, jak chtějí oni. Panička zkoušela krmit i z ruky, tak jsem jako dělal, že chvíli jo a chvíli ne. Pak mi teda misku vzali, tak příště asi budu muset jíst, v tomhle je asi nedostanu.

Pak jsem dostal nějakou dobrotu, tu jsem si samo sebou vzal, bylo to sušené kuřecí maso se sušeným jablkem – to byla nánka. Chvilku jsem to žvýkal a pak jsem si řekl, že si udělám zásoby na horší časy, a chtěl jsem si to zahrabat do pelíšku. Moc mi to ale nešlo, tak jsem to zbouchal celý. Doufám, že se Vám moc nestýská, mám se tady dobře, jen kámoši mi ještě chybí. Ale chodíme dost ven, a tak se tu určitě za chvíli s někým skamarádím. Zatím se bojím, tak na všechny štekám – mám docela slušný soprán.

Jinak jsem dost mazlený, což je fajn. Pořád si mě někdo všímá, takže si nestěžuju. Vyřídíte ode mě pozdravy mámě, tátovi a všem dalším. Mějte se moc fajn, já se určitě zase ozvu, jen co mi panička dovolí, abych zapnul počítač. Když budete mít čas a chuť, klidně mi napište, co je u vás nového, ať mám trochu přehled. Váš Nico(lásek)

Druhý mail od majitelů grifonka

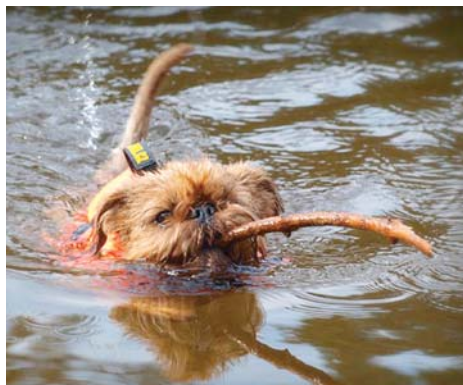
Dobrý den,

nedávno běžel pořad s Vaškem Vydrou, a tak jsme vzpomínali na den, kdy jsme si od Vás odvezli naše třetí a nejhodnější „dítě“ – Elektru Černý onyx. Tak jsem si řekla, že dám vědět, jak se naše slečna má.

Stal se z ní nepostradatelný člen rodiny. Dělá s námi všechno. Je jí jedno, kdo je doma, ale je mu v patách. Jezdí s námi po dovolených. Je absolutně bezproblémové stvoření. Naučí se vše, co potřebuje k tomu, aby vyhověla těm svým lidičkám. Má stále

Brabantík.

Bruselský grifonek.

Bruselský grifonek.

dobrou náladíčku. Věčně je veselá a nesnáší jedinou věc – nesmíme zvyšovat na děti hlas. To jsou její chráněnci. Ona je naše zlatíčko. Letos poprvé jsme ji dali na týden do „hotelu“, když jsme jeli na hory. Hotel je vilka v Kunraticích, kde chovají jednoho staforda a vychovávají štěňata. Upozornili jsme majitelku, že Elí není obyčejný pes, že s ní bude celý den a bude se na ni dívat... Nevěřila nám. Zjevně nás považovala za blázny, kteří zlidšťují svého miláčka. Omyl, po týdnu nám ji vraceli pomalu se slzami v očích – za deset let hlídání psů prý nic takového nezažili. Elí byla jediným psem, kterému dovolili na lidský gauč – ze země viděla špatně na televizi. Říkali, že nikdy neviděli tak vnímavého tvorečka. Jo, Elí je silně empatická a bezmezně zvědavá. Opravdu se povedla. Kromě lyžování s námi dělá všechno: chodí po horách, v létě se s námi jezdí koupat – nejvíc miluje nechat se houpat na vlnkách na matračce, v zimě dostane kabát a chodí s dětmi bobovat. Je opravdu taková, jaká jste říkali, že bude. Děkujeme. Zdravíme všechny nabourané čumáčky a jejich lidičky. Polednová

Jak je to s chovem?

Porody jsou většinou problematické, v naší chovatelské stanici se rodí velká štěňata s porodní váhou kolem 250 gramů. Fenky mívají jedno až čtyři štěňata, někdy i více. Dost často se přistupuje i k císařskému řezu. Jakmile fenky porodí, jsou úžasné nejen mámy, ale i náhradní mámy.

Naše fenka Sissi měla po špatně provedeném císařském řezu, kdy porodila pět štěňátek, komplikace a přišla za dva dny o mléko. V tu dobu jsem měla po porodu také její dceru Ay-schu, která měla dvě mimina a neváhala se ujmout všech štěňat od Sissinky. Bylo dojemné, jak se Ay-scha o ně stará a Sissi si to „jen“ hlídala, protože neměla ani sílu je opečovávat. Fenky byly spolu, ale veškerá péče zbyla na Ay-schu.

Jaká je povaha?

Fantastická! Grifonci se od sebe liší barvou a srstí, nikoli povahou. Grifonek má neustále dobrou náladu, je to malý kouzelný antidepressivní psík s velkým srdcem a odhodláním udolat vás svojí láskou. Grifonek je naprosto úžasný a přizpůsobivý plemeno,

Brabantík.

kteří je vhodný jak pro důchodce, tak pro rodinu s dětmi. Pokud jdete ven, jde s vámi (milují procházky a změnu), ale když se vám nikam nechce a jste doma, klidně se válí v křesle. Je naprosto všestranný, můžete cvičit agility, věnovat se canisterapii nebo základnímu výcviku, můžete se věnovat dog dancingu, prostě všemu, co vás baví. Pro grifonka to není problém. Doslova vám visí na rtech a chodí za patami. Přetrhl by se, aby se vám zavděčil. Je empatický, okamžitě vycítí vaši náladu.

Jestli mu povolíte spát v posteli, do rána vám bude dělat šálu nebo čepici. Rádi spí nalepení na svém pánovi. Ve smečce jsou nekonfliktní, nevyvolávají mezi sebou zbytečné šarvátky, hodně se vám chtějí zavděčit. Mají křehkou dušičku, výchova musí probíhat v klidu, ale důsledně. Většinou si vás omotají kolem tlapky, než si toho stačíte všimnout. Nemají problém ani s ostatními domácími zvířaty.

Jestliže tomuto plemeni podlehnete tak jako my, jeden grifonek vám zcela jistě stačit nebude. Není nic lepšího než hraví si grifonci ve smečce a po celodenním honění a vymyšlených lumpáren na zahradě je večer pozorovat, kdo si najde nejlepší místo u pánicka nebo paničky na klíně.

Jako každé plemeno má i grifonek nějaké malé minus: miluje hrabání na zahradě a stavění tunelů zrovna v místě, kde to není třeba. A druhá věc: miluje popelnice. Na obranu musím říct, že všichni mají tuhle neřest.

Je to odolné a zdravé plemeno, u kterého znám pouze očkování. Fenky špatně zabřezávají a porody jsou komplikovanější, ale pokud se vše podaří a mimina se narodí, tak

Fenka rotvajlera „na místě“ a spolu s ní štěně brabantíka a belgický a bruselský grifonek.

Rotvajler a bruselský grifonek.

jsou vitální a skvěle prospívají. Grifonci všeobecně patří k dlouhověkým plemenům, a jestliže jsou v dobré fyzické i psychické pohodě, dožívají se patnácti i více let. Hmotnost u grifonka se pohybuje v rozmezí 3,5 kg až 6 kg. Proto lze vidět větší či menší typy grifonků.

BRG – bruselský grifonek

Bruseláci jsou hrubosrstí s barvou srsti červenou až červenavou. Většinou se rodí s černou maskou, která může zesvětlát. Může se stát, že některým bruseláčkům tmavá maska zůstane až do stáří. Je také tolerována lehce černá srst na zádech.

Za chyby se považuje hedvábná nebo vláknitá srst, zlomený ocas, světlé nebo malé oči, hnědé drápy, hnědý nos, ukazování zubů nebo jazyka, bílé skvrny a nůžkový kus.

BEG – belgický grifonek

Belgický grifonek se od bruselského grifonka liší pouze v barvě. Místo červené barvy je zbarvení černé nebo černé s pálením. Pálení musí být umístěno jen na povolených místech, na hrudních končetinách od tlapek k nadprstí, na pánevních od tlapek k hleznu, odkud pokračuje směrem vzhůru po vnitřní straně nohou. Znaky mohou být umístěny na hrudníku, lících, na bradě, nad očima, uvnitř ucha, pod ocasem a kolem řitního otvoru. Černá barva může být smísená s červenohnědou, ale černá a černá s pálením jsou upřednostňovány.

BAG – brabantík

Brabantík je krátkosrstý v barvě černé, černé s pálením nebo červené.

Belgický grifonek.

Netrimuje se, údržba spočívá pouze v kartáčování.

Jak o grifonka pečujeme

Péče o oči

Grifonci mají velké a mírně vypouklé oči, které více slzí. Tvar lebky stlačuje slzné kanálky, až jejich funkci zcela utlumí. Kanálky jsou neprostupné, proto slzy nemohou odtékat a přetékají přes okraje spodních víček. I když slzy nezanechávají barevné skvrny na srsti, dostávají se do kožního nosního záhybu (pokud jej psík má). Neudržíme-li tento záhyb v suchu, může se zde vytvořit zánět. Očím a záhybům věnujeme pozornost a péči.

Péče o srst

Bruselský a belgický grifonek se upravují trimováním. Srst můžete kartáčovat a hřebínkem pročesat vousy, které se tak vyčistí od zbytků potravy a jiných nečistot. Brabantík se netrimuje, občas ho důkladně vykartáčujeme.

Péče o uši

Zkontrolujeme, zda nejsou zarostlé srstí, zda není kůže v uchu zarudlá, ucho nepách-

Belgický grifonek a štěně brabantíka.

ne. Srst v uchu způsobuje, že se v něm drží mastnota, nečistota a může se vytvořit zánět. Proto preventivně kápneme roztok na čištění uší. Pokud je ucho zarudlé, páchne nebo svědí, je potřeba navštívit veterinárního lékaře.

Dráčky

Pokud se pes pohybuje venku po tvrdém povrchu, obrousí si dráčky většinou sám, pokud chodí po trávě, je třeba dráčky kontrolovat a zkracovat. Dlouhý drápek se může zlomit, což je velmi bolestivé zranění a značně krvácí.

A co napsat na závěr?

Pro grifonka je typická hlava s téměř lidským výrazem a povaha klauna. Možná se nezamilujete z fotek, ale zcela jistě propadnete kouzlu grifonka po osobním setkání. Alespoň to takhle zažungovalo u manžela a my si nedovedeme představit život bez těchto opiček. A věřte mi, jeden grifonek nestačí. Proto všem přeju, aby si vybrali toho svého psího „nej“ kamaráda.

text a foto: Čermáková Martina,
www.cernonyx.estranky.cz

Brabantík.